

Jednostka projektowa:

**Eko-Log Sp. z o.o.
Dział Ochrony Środowiska**

ul. Dobrowita16
61-063 Poznań
tel./fax: (61) 871 06 49
e-mail: projekty@eko-log.pl

Zamawiający:

Starostwo Powiatowe
Nowy Dwór Mazowiecki
ul. Mazowiecka 10
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki

Nazwa opracowania:

The coat of arms of Nowodworski County is a shield with a red field. It features a white eagle with spread wings at the top, a white castle with three towers in the center, and a white banner at the bottom. The text is overlaid on the shield.

**Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla
powiatu nowodworskiego
za lata
2007-2008**

Zespół projektantów

inż. Katarzyna Walkowiak

mgr Anna Grabowska-Szaniec

mgr inż. Natalia Piecuch

mgr Wioletta Bartłomiejczak

Poznań 2010

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Podstawa prawna wykonania raportu.....	4
1.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego.....	4
1.3. Podstawa wykonania raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2007-2008.....	4
2. Realizacja zadań w latach 2007-2008.....	6
2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego.....	6
2.2. Ochrona środowiska przed hałasem.....	10
2.3. Ochrona wód i gospodarka ściekowa.....	12
2.4. Ochrona przeciwpowodziowa.....	16
2.5. Ochrona przyrody i krajobrazu.....	18
2.6. Ochrona powierzchni ziemi.....	23
2.7. Przeciwdziałanie poważnym awariom.....	25
2.8. Edukacja ekologiczna.....	28
3. Analiza wskaźników w latach 2007-2008.....	32
3.1. Mierniki oceny wdrażania Programu ochrony środowiska oraz ich wartości w latach 2006, 2007, 2008.....	34
3.2. Wykresy charakteryzujące tendencję zmian stanu środowiska na terenie powiatu nowodworskiego- podsumowanie.....	37
3.2.1. Wskaźnik proporcji pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.....	37
3.2.2. Długość sieci wodociągowej.....	37
3.2.3. Długość wybudowanej sieci wodociągowej.....	38
3.2.4. Długość sieci kanalizacyjnej.....	38
3.2.5. Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej.....	39
3.2.6. Wskaźnik skanalizowania powiatu.....	39
3.2.7. Ilość wybudowanych i zmodyfikowanych oczyszczalni ścieków.....	40
3.2.8. Wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej.....	40
3.2.9. Wskaźnik liczby mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków.....	41
3.2.10. Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków.....	41
3.2.11. Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków.....	42
3.2.12. Pobór wody dla celów gospodarczych, produkcji i usług	42
3.2.13. Wskaźnik lesistości	43
3.2.14. Powierzchnia nowo zalesionych gruntów.....	43
3.2.15. Częstotliwość występowania poważnej awarii lub klęski żywiołowej.....	44
3.2.16. Zakłady stanowiące potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.....	44
3.2.17. Powierzchnia konserwatorskiej ochrony przyrody.....	45

3.2.18. Wskaźniki emisji gazów i pyłów do atmosfery ze źródeł szczególnie uciążliwych (pył, SO ₂ ,NO _x , CO).....	45
3.2.19. Wskaźniki emisji gazów i pyłów do atmosfery ze źródeł szczególnie uciążliwych- CO ₂ ..	46
4. Podsumowanie.....	47
5. Spis tabel.....	50
Streszczenie.....	51

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna wykonania raportu

Zgodnie z artykułem 18 ust.2 ustawy z dnia 17 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2008 r. Nr 62 , poz. 627 z późniejszymi zmianami) organ wykonawczy powiatu sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska, który przedstawia radzie powiatu.

Celem sporządzenia raportu jest przedstawienie tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu, przedstawienie realizacji przyjętych w Programie ochrony środowiska zadań krótko oraz długoterminowych oraz określenie stopnia zgodności stanu środowiska naturalnego z zasadami zrównoważonego rozwoju wyrażonymi w polityce ekologicznej państwa.

1.2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego

Program ochrony środowiska dla powiatu nowodworskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 roku zatwierdzony został Uchwałą Nr XVIII/99/2008 Rady Powiatu w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 28 lutego 2008 roku.

Program ten określa krótko oraz długoterminowe zadania do realizacji, które mają służyć osiągnięciu określonych założonych celów. Zadania te zostały określone na podstawie diagnozy stanu środowiska w powiecie nowodworskim, tak aby prowadziły do poprawy stanu środowiska i rozwiązywały problemy z jakimi zmagają się powiat.

1.3. Podstawa wykonania raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska za lata 2007-2008

Raport sporządzony został przez firmę Eko-Log Sp. z o.o. W Poznaniu na zlecenie Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Do jego sporządzenia posłużono się konsultacjami z następującymi jednostkami:

- Urząd Miasta i Gminy Zakroczym;
- Urząd Gminy Pomiechówek;
- Urząd Miejski w Nasielsku;
- Urząd Gminy Leoncin;
- Urząd Gminy Czosnów;
- Urząd Miejski w Nowym Dworze Mazowieckim;
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Warszawie;
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych oddział w Warszawie Inspektorat Nowy Dwór Mazowiecki;
- Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nasielsku;
- Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie;

- Zakład Gospodarki Komunalnej w Zakroczymiu;
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Kampinowski Park Narodowy;
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Delegatura WIOŚ w Ciechanowie;
- Przedsiębiorstwo Komunalne Leoncin Sp. z o.o.;
- Komunalny Zakład Budżetowy w Czosnowie;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Nowym Dworze Mazowieckim;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Oddział Nowodworski.

2. Realizacja zadań w latach 2007-2008

2.1. Ochrona powietrza atmosferycznego

Największymi zagrożeniami są zanieczyszczenia komunikacyjne oraz zanieczyszczenia komunalne. Na jakość powietrza w powiecie nowodworskim największy wpływ ma emisja zanieczyszczeń ze źródeł lokalnych oraz oddziaływanie zanieczyszczeń ze źródeł dalekiego zasięgu, z aglomeracji warszawskiej i sąsiednich powiatów.

W ramach ochrony powietrza atmosferycznego w Programie Ochrony Środowiska przyjęto następujące cele:

- utrzymanie poziomów substancji poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszenie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych;
- ograniczaniu emisji z głównych źródeł:
 - energetyki zawodowej i przemysłowej,
 - procesów technologicznych w przemyśle (tzw. niskiej emisji z sektora komunalnego);
 - emisji niezorganizowanej ze źródeł mobilnych (zanieczyszczenia komunikacyjne).

W zakresie ochrony powietrza na terenie gmin powiatu nowodworskiego w Programie ochrony środowiska wyznaczono do realizacji szereg inwestycji. Na poprawę jakości powietrza w powiecie nowodworskim miały wpływ między innymi przedsięwzięcia polegające na termorenowacji budynków, rozwoju sieci gazowniczej, przebudowa tras komunikacyjnych (część z zadań mających wpływ na poprawę stanu powietrza atmosferycznego przedstawiono w punkcie „Ochrona środowiska przed hałasem”):

Tabela 1: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona powietrza atmosferycznego.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Budowa dróg: Polnej, Kwiatowej, Samorządowej, Słonecznej, 3Maja, Konopnickiej, Strażackiej, Spokojnej, Składowskiej, Śniadeckich, Janej, Granicznej, Przemysłowej, Jana Pawła, Przeskok, Brzozowej, Żwirowej, M. Kolbe, Kościelnej, Kolejowej, Nadwiślańskiej. Opracowanie projektów przebudowy: ul. Przy Pralni, Przejazd.	Urząd Miejski Nowy Dwór Mazowiecki	11 608 665,61	GFOŚiGW	2007-2008	Modernizacje dróg w celu ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych: - drogi krajowej nr 62 - dróg wojewódzkich nr 571, 575, 579, 630, 631 - dróg powiatowych (zadanie wykonywane wraz z gminami) - dróg gminnych - przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej z droga wojewódzka nr 631 w Nowym Dworze Mazowieckim.
2.	Termomodernizacja budynków na terenie miasta Nowy Dwór Mazowiecki	Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	868 153, 11	GFOŚiGW	2007-2008	Termomodernizacja budynków komunalnych, produkcyjnych i mieszkalnych. Termomodernizacje budynków oraz wymiana kotłowni węglowych na bardziej przyjazne środowisku (gazowe, olejowe) w szkolnych i powiatowych placówkach oświatowych
3.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zakroczymiu	Gmina Zakroczym	277 787,33	Środki własne oraz SIWRM 2008	2008	
4.	Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej	Zakład Energetyki Ciepłej	497 000	Budżet miasta	2007/2008	
5.	Inwestycje drogowe (18,6 km)	Gmina Czosnów	2 773 000	Środki własne	V 2007/X 2008	Modernizacje dróg w celu ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych: - drogi krajowej nr 62 - dróg wojewódzkich nr 571, 575, 579, 630, 631 - dróg powiatowych (zadanie wykonywane wraz z gminami) - dróg gminnych

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
						-przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej z droga wojewódzka nr 631 w Nowym Dworze Mazowieckim.
6.	Kontynuacja termomodernizacji budynków komunalnych, produkcyjnych i mieszkalnych na terenie gminy.	Gmina Zakroczym	208 575,54	Środki własne	2007	Zmniejszenie utraty ciepła, a tym samym zużycia surowców
			95 661,46		2008	
7.	Przebudowa pasa drogowego ul. Lipowej, Środkowej, Wspólnej i Akacyjowej w Brodach	Urząd Gminy Pomiechówek	144 053,21	Środki własne GFOŚiGW	2007	Modernizacje dróg w celu ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych
8.	Budowa drogi asfaltowej w Nowym Modlinie		126 429,52			
9.	Przebudowa pasa drogi w wymysłach		151 231,73			
10.	Budowa pasa drogowego ulicy Topolowej w Brodach		241 229,55			
11.	Przebudowa drogi ul. Wojska Polskiego w Pomiechówku		201 615,44			
12.	Modernizacja drogi gminnej w Starym Orzechowie	Urząd Gminy Pomiechówek	199 463,78	Środki własne GFOŚiGW	2008	Modernizacje dróg w celu ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych
13.	Przebudowa drogi gminnej w Wójtostwie		228 609,80			
14.	Przebudowa ulicy Gościnniej w Kosewku		114 403,88			
15.	Przebudowa ulicy Broniewskiego w Brodach Parcelach		64 030,32			
16.	Przebudowa ulicy miodowej i Letniskowej w Kosewku i Śniadówku		188 444,45			
17.	Przebudowa drogi gminnej w Nowym Modlinie		152 393,96			
18.	Przebudowa drogi w Kosewie		40 199,55			
19.	Budowa ulicy Ogrodniczej wraz z odcinkami		353 407,11			

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
	chodnika i parkingu (Inwestycja współfinansowana przez Starostwo Powiatowe w zakresie budowy chodnika i parkingów.)					
20.	Udrożnienie przejazdu drogą gminną w Stanisławowie		49 995,60			
21.	Przebudowa ulicy Harcerskiej w Brodach Parcelach		134 332,52			
22.	Przebudowa parkingu na osiedlu nauczycielskim przy ulicy Szkolnej w Brodach Parcelach		69 960,95			
23.	Opracowanie dokumentacji w zakresie ochrony powietrza	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	899,99	PFOŚiGW	2007	Ograniczenie emisji do powietrza
24.						

2.2. Ochrona środowiska przed hałasem

Na terenie powiatu nowodworskiego występuje hałas pochodzący z urządzeń i instalacji przemysłowych (hałas przemysłowy) oraz z dróg i kolei (hałas komunikacyjny).

Do realizacji w Programie ochrony środowiska przyjęto następujące cele:

- tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania w przypadkach określonych w ustawie prawo ochrony środowiska;
- egzekwowanie zapisów dotyczących obszarów ograniczonego użytkowania dotyczących źródeł hałasu;
- ograniczeniu ruchu samochodowego poprzez wydzielanie stref wolnych od ruchu kołowego, rozbudowę ścieżek rowerowych;
- egzekwowanie założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie hałasu;
- zwiększenie nadzoru nad punktowymi źródłami hałasu;
- ograniczeniu prędkości pojazdów, np. poprzez budowę progów spowalniających;
- budowie ekranów akustycznych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych (szlaki komunikacyjne) dla mieszkańców;
- poprawie stanu technicznego dróg, tras kolejowych w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego.

W okresie obejmującym niniejszy raport dla realizacji wyznaczonych celów podjęto działania związane między innymi z przebudową tras komunikacyjnych.

Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego przedstawiono w tabli poniżej.

Tabela 2: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona środowiska przed hałasem.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	<p>Przebudowa DK 62 na odcinku Nowy Dwór Mazowiecki-Pomiechówek.</p> <p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace przygotowawcze (usunięcie drzew, krzewów, rozbiórka elementów dróg i ulic) - przebudowa napowietrznych linii elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, - roboty ziemne (wykopy, nasypy), - podbudowa: warstwa mrozoodporna, podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie, podbudowa z betonu asfaltowego, - nawierzchnia z betonu asfaltowego, - roboty wykończeniowe, powierzchniowe, - urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, <p>2. Remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych na drodze nr 7 i 62.</p>	GDDKiA O/Warszawa	5 824 000	Budżet	2007	<p>Poprawa stanu technicznego dróg w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego.</p> <p>Obniżona zostanie również emisja do powietrza poprzez zmianę nawierzchni czy upłynnienie ruchu.</p>
			438 000		2008	
2.	<p>Budowa ekranu akustycznego w ramach przedsięwzięcia polegającego na budowie północnego wylotu drogi S-7 w kierunku Gdańska.</p> <p>Stan realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w dniu 17. 06.2008 został złożony wniosek do Wojewody Mazowieckiego o wydanie decyzji środowiskowej , która została wydana w dniu 06.05.2009. - prace przygotowawcze do opracowania raportu do II oceny. 	GDDKiA O/Warszawa	2008	-	-	Budowa ekranu izolacyjnego wzdłuż trasy szybkiego ruchu Warszawa-Gdańsk (gmina Czosnów).

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
3.	Modernizacja drogi gminnej w Trębkach Nowych o długości 800 m i szerokości 4 m oraz modernizacja drogi we wsi Błogostawie o odległości 500m i szerokości 5 m	Urząd Gminy Zakroczym	388 069,80	Środki własne oraz SIWRM 2007	2007	Poprawa stanu technicznego dróg w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego. Obniżona zostanie również emisja do powietrza poprzez zmianę nawierzchni czy upłynnienie ruchu.

2.3. Ochrona wód i gospodarka ściekowa

Sieć hydrologiczną powiatu nowodworskiego stanowią liczne naturalne zbiorniki wodne pochodzenia antropogenne. Jakość wód na terenie powiatu jest zła. Jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń wód płynących jest nieprawidłowa gospodarka wodno-ściekowa i niekontrolowane zrzuty ścieków komunalnych.

Jednym z najważniejszych zadań Programu ochrony środowiska powiatu nowodworskiego jest właśnie poprawa jakości wód. Działania mające na celu poprawę jakości wód polegają m.in. na:

- rozbudowie sieci kanalizacyjnej;
- instalacji istniejących oraz budowie nowych oczyszczalni ścieków;
- nadzorowaniu nad sposobem magazynowania i postępowania ze ściekami gromadzonymi w zbiornikach bezodpływowych;
- rozbudowie sieci wodociągowej, szczególnie w gminach o niskim stopniu zwodociągowania: Leoncin, Czosnów, Nasielsk i Pomiechówek;
- zastosowaniu najlepszych dostępnych technik (BAT) w produkcji przemysłowej i rolnej w celu zmniejszenia zapotrzebowania na wodę oraz ograniczenia wielkości ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów w latach 2007-2008 podjęto realizację następujących zadań:

Tabela 3: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona wód i gospodarka ściekowa.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Konserwacja rzeki Jeziorki i Czosnowianki gmina Czosnów i rzeki Wilczek gmina Leoncin (ogółem 15,15 km)	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	49 080	Budżet Państwa	06.09-30.11.2007	Utrzymanie we właściwym stanie technicznym rzek Jeziorki, Czosnowianki, kanału Ł-9, kanału Kromnowskiego i poprawa stosunków wodnych (gm. Czosnów)
2.	Konserwacja rzeki Jeziorki i Czosnowianki gmina Czosnów – 6,91 km Mechaniczne odmulenie kanału Kromnowskiego- 4,17 km gmina Leoncin		78 831		25.07-20.11.2008	
3.	Konserwacja 4 km kanału Ł-9 gmina Czosnów	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	14 150	Marszałek Województwa Mazowieckiego	01.06-30.10.2007	Realizacja Programu Praca i Środowisko
4.	Konserwacja rzeki Klusówki- 7,2 km gmina Nasielsk		37 100	Powiatowy Urząd Pracy	10.06-06.11.2008	
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Leoncinie oraz Wincentówku.	Gmina Leoncin	219 187,92 (Urząd Marszałkowski 50 000 Środki własne gminy 169 187,92)	Urząd Marszałkowski Środki własne gminy	2008	Kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnej
	Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Dębina. Sieć o Φ200	Gmina Czosnów	2 045 654	Środki własne	2007/2008	Kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnej
6.	Wodociąg Brzozówka, Aleksandrów, Palmiry, Pieńków. Sieć L=16648 mb, przyłącze L= 5343 mb (293 szt.)	Gmina Czosnów	2 503 183	Środki własne	2007/2008	Kontynuacja budowy sieci wodociągowej
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej z PVC o	Gmina	223 095,00	Środki własne	2007	Kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnej

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
	długości 1200,50 m o średnicy 0,16 i przyłączy 39 sztuk do granic posesji	Zakroczym	330 782,70	oraz SIWRM 2007/2008	2008	
9.	Budowa wodociągu z PVC o długości 1281,70 m o średnicy 110 i przyłączy do granic posesji	Urząd Gminy Zakroczym	115 239,00 108 702,00	Środki własne oraz SIWRM	2007 2008	Kontynuacja budowy sieci wodociągowej
11.	Wykonanie koncepcji rozbudowy sieci kanalizacyjnej w Brodach, Brodach parcelach, Pomiechówku i Pomiechowie	Urząd Gminy Pomiechówek	12 20	Środki własne FOŚiGW	2007	Kontynuacja rozbudowy sieci kanalizacyjnej
12.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach Kupieckiej i Kilińskiego w miejscowości Pomiechówek jak również w ulicach Polna, Wrzosowa i Dojazdowa w miejscowości Brody Parcele i Czarnowie. Inwestycję udało się zrealizować w związku z uzyskaną pożyczką w wysokości 800.000zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.		987 127,10			
13.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach: Przytorowa, Wczasowa, Parkowa i część Broniewskiego w Brodach-Parcelach oraz wykonanie projektów na budowę kanalizacji w Brodach – Parcelach Księża Góra, Pomiechowo i Pomiechówek.		1 490 912,13			
14.	Wykonanie projektu technicznego sieci wodociągowej w Stanisławowie	Urząd Gminy Pomiechówek	12 268,22	Środki własne	2007	Kontynuacja budowy sieci wodociągowej
15.	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy wodociągu z azbestocementu w Stanisławowie		38 546		2008	

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
16.	Wybudowanie wodociągu w Stanisławowie wraz z przyłączami domowymi		186 272,89			
17.	Wybudowanie wodociągu w Pomiechowie w ulicach: Kościelna, Rybacka, Plażowa, Wodna		146,853,02			
18.	Budowa studni głębinowej nr 2 we wsi Psucin	Gmina Nasielsk	90 549,33	Budżet Gminy, Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego	2007	Budowa urządzeń wodnych
19.	Budowa sieci wodociągowej we wsi Mogowo – Siennic	Gmina Nasielsk	65 001,50	Budżet Gminy, Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego	2007	Kontynuacja budowy sieci wodociągowej
20.	Budowa wodociągu ul. Młynarska, ul. Topolowa.	Gmina Nasielsk	180 500,00	Budżet Gminy, Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego	2008	
21.	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami oraz sieci kanalizacji sanitarnej w Nasielsku przy ul. Płońskiej.	Gmina Nasielsk	533 970,89	Budżet Gminy	2008	Kontynuacja budowy sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej
22.	Dotacje dla OSP na terenie Gminy Nasielsk	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	15 000	PFOŚiGW	2007	Ochrona wód

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
23.	Dotacje dla WOPR w Nowym Dworze Mazowieckim	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	2 000	PFOŚiGW	2007	Dozorowanie czystości rzek
24.	Dotacje na zadanie: Patrole ekologiczne udzielone Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu w Nowym Dworze Mazowieckim	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	872	PFOŚiGW	2008	Dozorowanie czystości rzek: Wisła, Narew, usuwanie zanieczyszczeń (śmieci płynących wód), kontrolowanie miejsc odprowadzania ścieków

2.4. Ochrona przeciwpowodziowa

Na terenie powiatu nowodworskiego zagrożenie powodziowe dotyczy głównie gmin położonych w dolinie rzeki Narwi i Wisły, to jest gminy Pomiechówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Czosnów, Leoncin, a także lokalne zagrożenia na obszarach wzdłuż rzeki Wkry.

Na zagrożenie powodziowe wpływ mają również roztopy wiosenne oraz ulewy deszczowe, a także erozja brzegowa.

W celu ochrony przeciwpowodziowej powiat wyznaczył sobie następujące cele do realizacji:

- utrzymanie obwałowań (uzupełnianie ubytków, koszenie);
- utrzymanie urządzeń przeciwpowodziowych oraz konserwacja cieków (odmulanie, koszenie roślinności, remont budowli piętrzących);
- modernizacja i okresowe przeglądy wałów przeciwpowodziowych oraz oczyszczanie obszaru międzywala;
- wyznaczenie i wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego granic obszarów bezpośredniego i potencjalnego zagrożenia powodzią;
- konserwacja i modernizacja urządzeń wodnych;

W latach 2007, 2008 zrealizowano zadania mające na celu zapobieganie występowaniu powodzią, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona przeciwpowodziowa.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Konserwacja i naprawa uszkodzeń 40,5 km wałów przeciw powodziowych rzeki Wisły i Narwi	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	142 980	Budżet Państwa	12.06-08.10.2007	Modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych na Wiśle i Narwi, oczyszczanie terenów międzywala
2.	Konserwacje i naprawy uszkodzeń 40,5 km wałów rzeki Wisły gmina Czosnów i Leoncin oraz wałów Narwi i Wisły miasto Nowy Dwór Mazowiecki		131 000		26.05-21.10.2008	
3.	Montaż mechanizmów wyciągowych jazu w Brzozówce na rzece Łasicy gmina Czosnów	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	7 744	Budżet Państwa	30.05.2007	Konserwacja i modernizacja urządzeń wodnych
4.	Dorobienie i montaż przeciwwag śluzy Wałowej w Secyminie gmina Leoncin		1 875		20-28.05.2008	
5.	Lokalna organizacja turystyczna trzech rzek. Gminny punkt informacyjny w sześciu gminach. Wyznaczenie tras turystycznych na terenie Twierdzy Modlin	Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	5 200	Budżet Miasta	2007	Rozbudowa bazy turystyczno-wypoczynkowej -

2.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Powiat nowodworski posiada bardzo zróżnicowaną szatę roślinną. Najcenniejszymi przyrodniczo terenami są dolina Wisły i Narwi. Występują tereny zieleni urządzonej oraz obiekty zabytkowe. Na terenach zabudowanych występuje stosunkowo uboga szata roślinna związana z osiedlami, terenami przemysłowymi i kolejowymi. Zabudowie jednorodzinnej towarzyszą ogródki z dominującą roślinnością ozdobną. Tereny zielone obejmują również szpalery drzew, występujące głównie w postaci ciągów śródłukowych i obsadzeń przydrożnych.

Lasy naturalne i półnaturalne reprezentowane są przez drzewostany występujące w postaci kompleksów na terenie całego powiatu. Głównym problemem nad którym koncentruje się działalność nadleśnictw jest ochrona lasu oraz właściwe kształtowanie składu gatunkowego, a także występowanie patogenów grzybowych, zabezpieczenie upraw przed zwierzyną. Program zakłada również konieczność stworzenia i utrzymania warunków korzystnych dla rozwoju przyrody, która charakteryzuje się wysoką wartością przyrodniczą.

Powiat nowodworski w celu ochrony przyrody w Programie ochrony środowiska wyznaczył sobie następującą strategię działania:

- ochrona starodrzewów, parków podworskich i wiejskich;
- ochrona istniejących zadrzewień na terenie zieleni komunalnej, rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych, wyodrębnianiu terenów przewidzianych pod zalesienia;
- ochrona istniejących lasów;
- ochrona istniejących zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, terenów zieleni miejskiej, a także roślinności towarzyszącej zabudowie jednorodzinnej;
- ochrona roślinności wodnej i szuwarowej, ochronie siedlisk bagiennych i podmokłych;
- respektowanie przez użytkowników środowiska zasad ekorozwojowych na terenach cennych przyrodniczo i krajobrazowo;
- eliminowanie na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego wszelkich form zagospodarowania nie związanego bezpośrednio z Parkiem, z wyłączeniem terenów nie przeznaczonych do wykupu (ochrona krajobrazowa), wykup gruntów w rejonie kanału Łasica;
- współpraca gmin i powiatu w zakresie wdrażania planu rewitalizacji terenów powojсковych i poprzemysłowych oraz zagospodarowania Twierdzy Modlin;
- wzbogacanie składu gatunkowego drzewostanów i obrzeży lasu;
- uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych;

- dalsza aktualizacja inwentaryzacji lasów prywatnych na terenie gmin;
- zalesienia na gruntach przeznaczonych do zalesienia, będących dotychczas gruntami rolnymi lub nieużytkami;
- odnawianie lasu w miejscach, w których drzewa zostały wycięte lub uległy zniszczeniu przez huragany, pożary itp.;
- zabiegi pielęgnacyjne wykonywane w różnych fazach rozwojowych drzewostanów, mające na celu kształtowanie struktury gatunkowej, wysokościowej i wzmaganie procesów obiegu materii w drzewostanach;
- zabiegi hodowlane mające na celu zastępowanie osłabionych i chorych drzew, młodymi sadzonkami;
- prowadzenie zgodnych z charakterystyka siedliskowa nasadzeń;
- współdziałanie z Nadleśnictwem Płońsk i Jabłonna w celu ochrony istniejących lasów, zahamowanie urbanizacji terenów leśnych.

Na terenie powiatu w Programie ochrony środowiska założono prowadzenie działań własnych i koordynowanych mających na celu ochronę istniejących obiektów przyrodniczych, które powinny opierać się na:

- prowadzeniu aktywnych prac ochronnych oraz egzekwowanie przepisów ustawy o ochronie przyrody w odniesieniu do ich użytkowników;
- respektowaniu przez użytkowników środowiska zasad ekorozwojowych na terenach cennych przyrodniczo i krajobrazowo;
- obejmowaniu ochroną naturalnych zbiorowisk;
- sporządzaniu planów ochrony przyrody dla obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody;
- podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców na rzecz ochrony przyrody;
- wspieraniu gmin przy przygotowywaniu opracowań ekofizjograficznych ich obszarów;
- uwzględnianiu ochrony przyrody w decyzjach lokalizacyjnych;
- współpracy z Agencją Mienia Wojskowego i gminą Nowy Dwór Mazowiecki w celu ochrony obiektu zabytkowego i towarzyszącego drzewostanu Twierdzy Modlin;
- współpracy z regionalnym konserwatorem przyrody w celu wprowadzenia lepszych procedur ochrony obszarów cennych przyrodniczo;
- ochronie starodrzewów, parków podworskich i wiejskich;
- motywowaniu społeczności lokalnej do działań na rzecz utrzymania walorów przyrodniczych terenów;
- objęciu ochroną planowanych obszarów Natura 2000: Dolina Wkry, Forty Modlińskie;

- utworzeniu Wiślańsko - Narwiańskiego Parku Krajobrazowego im. Ksiąząt Mazowieckich.

W celu dążenia do wyznaczonych w Programie założeń w latach 2007-2008 zrealizowano zadania, które przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona przyrody i krajobrazu.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Wykup gruntów prywatnych o powierzchni 64 727 ha	Kampinowski Park Narodowy	6 778 547	Budżet Państwa NFOŚiGW WFOŚiGW	2007-2008	Sukcesywne eliminowanie na terenie Kampinowskiego Parku Narodowego wszelkich form zagospodarowania nie związanego bezpośrednio z Parkiem, z wyłączeniem terenów nie przeznaczonych do wykupu (ochrona krajobrazowa), wykup gruntów w rejonie kanału Łasica
2.	Wykonanie nowych przetamowań i konserwacja istniejących przetamowań	Kampinowski Park Narodowy	27 006	Gospodarstwo Pomocnicze WFOŚiGW	2007-2008	Ochrona roślinności wodnej i szuwarowej, Ochrona siedlisk bagiennych i podmokłych
3.	Opracowanie lokalnego programu rewitalizacji miasta Nowy Dwór Mazowiecki (aktualizacja)	Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	0	-	2007-2008	Dalsza współpraca gminy i powiatu w zakresie wdrażania planu rewitalizacji terenów powojkowych i przemysłowych oraz zagospodarowania Twierdzy Modlin
4.	9- gospodarstw ekologicznych, 1- gospodarstwo agroturystyczne	Urząd Gminy Zakroczym, MODR	X	X	2007/2008	Rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki
5.	Zorganizowanie spotkania dla zainteresowanych osób - na temat „Zalesianie gruntów rolnych oraz innych niż rolne – PROW 2007-2013” w spotkaniu uczestniczyło 8 osób.	Urząd Gminy Zakroczym	Brak danych	Brak danych	2007	Wyznaczenie i przeznaczenie gruntów rolniczych pod zalesienia, ustalenie czy na terenie powiatu występują tereny przewidziane do zalesień zgodnie z założeniami Wojewódzkiego Programu Zwiększania Zalesienia do 2010 r.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
6.	Ze względu na niewielkie uszkodzenia lasów przez huragany rolnicy oczyszczali lasy we własnym zakresie. Wnioski o ocechowanie i wydanie świadectwa legalności pozyskiwania drewna składali do Starostwa	Starostwo Powiatowe	-	-	2007/2008	Odbudowa lasów zniszczonych przez pożary, huragany, zabiegi hodowlane mające na celu zastępowanie osłabionych i chorych drzew, młodszymi sadzonkami.
7.	Działania w zakresie nowego oblicza utrzymania porządku na terenie gminy Pomiechówek. We współpracy z Komunalnym Zakładem Budżetowym zaczęto kreować nową politykę komunalną. Pierwszym krokiem było zatrudnienie pracowników w ramach prac interwencyjnych do prac porządkowych. Kolejnym ważnym ruchem był zakup ciągnika komunalnego marki Pronar, którego zadaniem jest wspomaganie prac porządkowych.	Urząd Gminy Pomiechówek	Brak danych	Środki własne, Komunalny Zakład Budżetowy	2007/2008	Utrzymanie porządku na terenie Gminy Pomiechówek
8.	Utrzymanie zieleni	Urząd Gminy Pomiechówek	150 421,63	Środki własne	2008	
9.	Urząd Gminy w Zakrocymiu, w Pomiechówku, w Nowym Dworze Mazowieckim- wyłożenie do publicznego wglądu planu urządzania lasu. Właściciele lasów mogli składać do Starostwa zastrzeżenia i wnioski w sprawie planu.	Urząd Gminy w Zakrocymiu Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	-	Środki własne	2008	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych
10.	Wykonanie uproszczonych planów	Starostwo	14 900	PFOŚiGW	2008	

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
	urządzenia lasów dla Gmin: Nowy Dwór Mazowiecki, Pomiechówek, Zakroczym	Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim				
11.	Prace porządkowe przy drogach powiatowych- wycinanie zakrzaczeń, sprzątanie przy krawężnikach	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	28 490,20	PFOŚiGW	2008	Utrzymanie porządku na terenie powiatu
12.	Zakup odbitek map ewidencyjnych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	885,83	PFOŚiGW	2008	Prowadzenie nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa
13.	Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie gmin: Pomiechówek, Zakroczym, Nowy Dwór Mazowiecki, Czosnów, Leoncin	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	12 000	PFOŚiGW	2008	Prowadzenie nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa
14.	Sprzątanie poboczy dróg powiatowych, wywóz śmieci	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	16 297,56	PFOŚiGW	2008	Utrzymanie porządku na terenie powiatu
15.	Posadzenie drzew, sprzątanie, zabezpieczenie wzdłuż dróg powiatowych (gmina Nasielsk)	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	6 196	PFOŚiGW	2008	

2.6. Ochrona powierzchni ziemi

W grupie dotyczącej ochrony powierzchni ziemi zaplanowanych zostało w Programie ochrony środowiska kilkanaście zadań, z których zrealizowane zostały zadania.

Tabela 6: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona powierzchni ziemi.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Zorganizowanie spotkania na temat „Racjonalne gospodarowanie nawozami w aspekcie ekonomii i ochrony środowiska” z przedstawicielem Stacji Chemiczno Rolniczej dla rolników i sołtysów	Urząd Gminy Zakroczym, MODR	Brak danych	Brak danych	2007	Promocja i ograniczenie wpływu zanieczyszczeń azotanowych ze źródeł rolniczych
2.	Naprawa płotków przeciw erozyjnych zabezpieczających wydmy w obwodach ochronnych: Dąbrówka 14 sztuk (oddział 178-183), Wilków 16 sztuk (oddział 184-187)	Kampinowski Park Narodowy	1754	Gospodarstwo Pomocnicze przy Kampinowskim Parku Narodowym	2007	Zabezpieczenie wydm przed splukiwaniem gleby przez wodę i rozdeptywania przez ludzi na terenie gminy Leoncin
3.	Przeprowadzenie dwudniowego szkolenia dla rolników n.t. „ Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym” 1. Wybrane zagadnienia w zakresie obowiązujących przepisów prawnych. 2. Ochrona roślin uprawnych. 3. Charakterystyka środków ochrony roślin. 4. Środki ochrony roślin, a ochrona środowiska. 5. Technika ochrony . 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy. (30 osób otrzymało zaświadczenia - ważne 5 lat.	Urząd Gminy Zakroczym	Brak danych	Brak danych	2008	Dostosowanie formy zagospodarowania rolniczego lub leśnego do rodzaju gleb- wapnowanie gleby i racjonalne stosowanie środków chemicznych i biologicznych w produkcji rolnej

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
	Przeprowadzenie dwudniowego szkolenia dla rolników n.t. „ Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym” 1. Wybrane zagadnienia w zakresie obowiązujących przepisów prawnych. 2. Ochrona roślin uprawnych. 3. Charakterystyka środków ochrony roślin. 4. Środki ochrony roślin, a ochrona środowiska. 5. Technika ochrony . 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy. (31 osób otrzymało zaświadczenia - ważne 5 lat.)					
4.	Działania w zakresie utrzymania porządku na terenie gminy zostały posprzątane dzięki wysypiska śmieci. Akcja jest stale rozszerzana.	Urząd Gminy Pomiechówek	Brak danych	Środki własne, Komunalny Zakład Budżetowy	2007/2008	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych.

2.7. Przeciwdziałanie poważnym awariom

W grupie przewidziano realizację dziesięciu zadań.

Zrealizowane zadania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Przeciwdziałanie poważnym awarią.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Zakup pojazdów, sprzętu i doposażenia	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	205 400 141 612	Budżet Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	2007 2008	Doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
2.	Nie realizowane	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	-	-	2007-2008	Dalsze propagowanie zasad przeciwdziałania zagrożeniu pożarowemu
3.	Nie realizowane	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	-	-	2007-2008	Kontynuacja kształtowania pożądanych postaw ludności w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń i klęsk żywiołowych

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
4.	Działania prowadzone	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	Brak wyszczególnionych kosztów	-	2007-2008	Opracowanie systemu ratowniczo-gaśniczego w wypadkach zaistnienia awarii, obejmującego zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii
5.	Nie realizowane	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	-	-	2007-2008	Propagowanie zasad przeciwdziałania zagrożeniu pożarowemu
6.	Podniesienie gotowości bojowej jednostek	Ochotnicza Straż Pożarna 9 jednostek OSP	82 000 160 000	Budżet Państwa-dotacje na KSRG	2007 2008	Modernizacja sprzętu OSP, doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego,
7.	Działania prowadzone	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim	Brak wyszczególnionych kosztów	Budżet Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	2007-2008	Przygotowanie procedur postępowania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i/lub klęsk żywiołowych
8.	Budowa Strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej	OSP Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	302 636 (całość)	Budżet	2007 (realizowane 2005-2007)	Modernizacja sprzętu OSP, doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
9.	Zakup aparatu oddechowego, pilarek, syren, przecinarek oraz wielu innych narzędzi potrzebnych do pracy. Zakup używanego średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego.	Urząd Gminy Zakroczym	32 989,73	Środki własne, Samorządowy Program Wsparcia OSP	2007	Doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
			160 000,00		2008	
10.	Utrzymanie OSP Pomiechówek	Urząd Gminy Pomiechówek	49 455,88	Budżet	2008	Modernizacja sprzętu OSP, doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
11.	Remont samochodu strażackiego		57 780,00	Budżet		
12.	Zakup wyposażenia dla OSP	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	19 520,00	Dotacje	2007	Doposażenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego
13.	Dofinansowanie zakupu motopomp, pilarki, węża, prądnicy		10 345,80	PFOŚiGW		

2.8. Edukacja ekologiczna

W grupie edukacja ekologiczna przewidziano do realizacji 15 zadań.

Tabela 8: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Edukacja ekologiczna.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
1.	Dofinansowanie wyjazdów uczniów na zielone szkoły	Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	16 899	GFOŚiGW	2007	Wspieranie wprowadzania programów edukacyjnych dla uczniów
			29 460		2008	
2.	Pielęgnacja, wycinka drzew. Zakup drzew, urządzenie terenów zielonych.	Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki	386 276,00	GFOŚiGW	2007	Dalsza ochrona istniejących zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, zadrzewień na terenie zieleni komunalnej, rozwój zieleni na terenach zurbanizowanych
			488 953,18		2008	
3.	Dofinansowanie wyjazdów uczniów na zielone szkoły	Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki	20 000	GFOŚiGW	2007/2008	Wspieranie terenowych ośrodków- „zielonych szkół”
4.	Prowadzenie witryny ekoportal dostępnej na www.nowydwormaz.pl	-	-	-	2007/2008	Zapewnienie społeczeństwu powszechnego dostępu do informacji o środowisku
5.	Szkolenia w zakresie ochrony środowiska, gospodarowania odpadami, utrzymania porządku i czystości	Miasto Nowy Dwór Mazowiecki	2 541	Budżet miasta Nowy Dwór Mazowiecki	2007/2008	Organizowanie szkoleń dla pracowników wydziałów ochrony środowiska
6.	Stałe doradztwo w zakresie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	Gmina Zakroczym MODR	-	-	2007/2008	Dalsza promocja i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
7.	Dwudniowe szkolenie gminne nt. „Zasady ekologicznego prowadzenia upraw i chowu zwierząt”- w spotkaniu uczestniczyło 25 osób	MODR	Brak danych	Na zlecenie FAPA	2007	Dalsze promowanie rolnictwa ekologicznego, stosowanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, wdrażanie programu rolnośrodowiskowego

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
8.	2007 Wykonano analizy gleby rolniczej na zawartość makroelementów- 695 próbek 2008 Wykonano analizy gleby rolniczej na zawartość makroelementów- 194 próbki	Urząd Gminy Zakroczym	5 212,50 1 823,60	GFOŚ	2007 2008	Kontynuacja monitoringu gleb
9.	Szkolenie na temat "System obowiązkowych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt" (w 2008 roku w spotkaniu uczestniczyło 67 osób) oraz stałe doradztwo na w/w temat.	MODR Urząd Gminy Zakroczym	Brak danych	Brak danych	2008	Kształtowanie pożądanych postaw ludności w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń i klęsk żywiołowych.
10.	Stale doradztwo na temat dobrej praktyki rolniczej	Urząd Gminy Zakroczym, MODR	-	-	-	Promowanie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej.
11.	Dwa czterodniowe szkolenia gminne na temat: "Spełnianie standardów w dziedzinie ochrony środowiska, zwierząt i konsumenta a uzyskanie dopłat bezpośrednich" (uczestniczyło 2*30 osób)	MODR	Brak danych	Na zlecenie FAPA	2008	Wspieranie aktywności obywateli podejmujących działania na rzecz ochrony środowiska, np. Usuwanie azbestu, promowanie osób i organizacji aktywnie działających na rzecz środowiska.
12.	Stale doradztwo na temat Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej.	MODR	-	ARiMR	2007/2008	Promowanie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej, wdrażanie programu rolnośrodowiskowego.
13.	Promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego podczas imprezy gminnej pod nazwą "Dni Zakroczymia"-maj	Urząd Gminy Zakroczym, MODR	Brak danych	Brak danych	2007/2008	Promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego.
14.	Konkurs "Bezpieczne gospodarstwo rolne"	Wójt Gminy Pomiechówek KRUS	Brak danych	Budżet KRUS	2008	Promowanie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej.
15.	Akcje informacyjne dla producentów	Urząd Gminy	-	-	2008	Promowanie rolnictwa.

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
	rolnych	Pomiechówek				
16.	Ogólnopolska akcja "Sprzątanie Świata-Polska 2008" (Zakup worków na śmieci i rękawic, które przekazano szkołom oraz sołtysom wsi, zapewniono koordynację wywozu zebranych odpadów).	Urząd Gminy Pomiechówek	636,40	GFOŚiGW	2008	Kształtowanie pożądanych postaw ludności w zakresie dbałości o środowisko
17.	Szkolenie dla pracowników w zakresie ochrony powietrza, hałasu i Prawa ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	799,00	PFOŚiGW	2007	Organizowanie szkoleń dla pracowników wydziałów ochrony środowiska
18.	Zakup rękawic i worków na śmieci w ramach akcji "Sprzątanie świata"	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	144,20 242,78	PFOŚiGW	2007 2008	Kształtowanie pożądanych postaw ludności w zakresie dbałości o środowisko
19.	Zakup oprogramowania (przepisy w zakresie ochrony środowiska) na potrzeby wydziału ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	889,38	PFOŚiGW	2007	Podnoszenie kwalifikacji pracowników wydziału ochrony środowiska
20.	Dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego dla potrzeb PSP	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	1 800,80	PFOŚiGW	2007	Usprawnienie pracy pracowników PSP

Lp.	Krótki opis zrealizowanego zadania	Jednostka odpowiedzialna	Poniesione koszty	Źródło finansowania	Okres realizacji	Działanie
21.	Zakup sprzętu komputerowego dla potrzeb Wydziału Ochrony Środowiska	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim	3 548,98	PFOŚiGW	2008	Usprawnienie pracy pracowników Wydziału Ochrony Środowiska

Poza powyżej wymienionymi działaniami zrealizowano również:

w 2008 roku: Opracowanie Sprawozdania z Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu nowodworskiego (2 440 zł PFOŚiGW)

w 2008 roku: Zakup samochodu służbowego (96 699,99 zł PFOŚiGW)

w 2007 roku: Opracowanie Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla powiatu nowodworskiego- aktualizacja (12 200 PFOŚiGW).

Których realizacja wpływa na poprawę wszystkich wyżej wymienionych kierunków ochrony środowiska.

3. Analiza wskaźników w latach 2007-2008

Tabela 9: Dane o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie poszczególnych gmin powiatu nowodworskiego w roku 2007

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Nowy Dwór Mazowiecki	Nasielsk	Czosnów	Leoncin	Pomiechówek	Zakroczym
1.	Długość sieci wodociągowej	km	53,053	345,6	94,407	40,1	117,2	109,6
2.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	52,835	14,7	19,18	14,1	13,2	7,38
3.	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	0,154	2,5	16,507	0,6	-	0,78
4.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	km	0,512	-	1,566	-	1,3	0,6
5.	Ilość wybudowanych i zmodyfikowanych oczyszczalni ścieków	-	-	-	-	-	-	Zmodernizowano oczyszczalnie ścieków. Oddano do użytku węzeł odwadniania i higienizacji osadu oraz stacje dozowania i magazynowania PIX
6.	Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	-	21 600	577	3775	1750	1470	7558
7.	Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków	m ³ /d	-	-	-	-	-	1750

Tabela 10: Dane o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie poszczególnych gmin powiatu nowodworskiego w roku 2008

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Nowy Dwór Mazowiecki	Nasielsk	Czosnów	Leoncin	Pomiechówek	Zakroczym
1.	Długość sieci wodociągowej	km	53,513	349	132,5	40,8	118,1	110,4
2.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	53,075	15,8	23,43	15,5	14,9	8,38
3.	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	0,46	3,4	38,1	0,7	-	0,7
4.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	km	0,24	1,1	4,25	1,4	1,7	0,64
5.	Ilość wybudowanych i zmodyfikowanych oczyszczalni ścieków	-	-	-	-	-	-	-
6.	Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	-	21 700	585	7838	1750	1600	7408
7.	Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków	m ³ /d	-	-	-	-	-	-

3.1. Mierniki oceny wdrażania Programu ochrony środowiska oraz ich wartości w latach 2006, 2007, 2008

W tabeli poniżej przedstawiono mierniki do oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego.

Tabela 11: Mierniki oceny wdrażania Programu ochrony środowiska oraz ich wartości w latach 2006, 2007, 2008

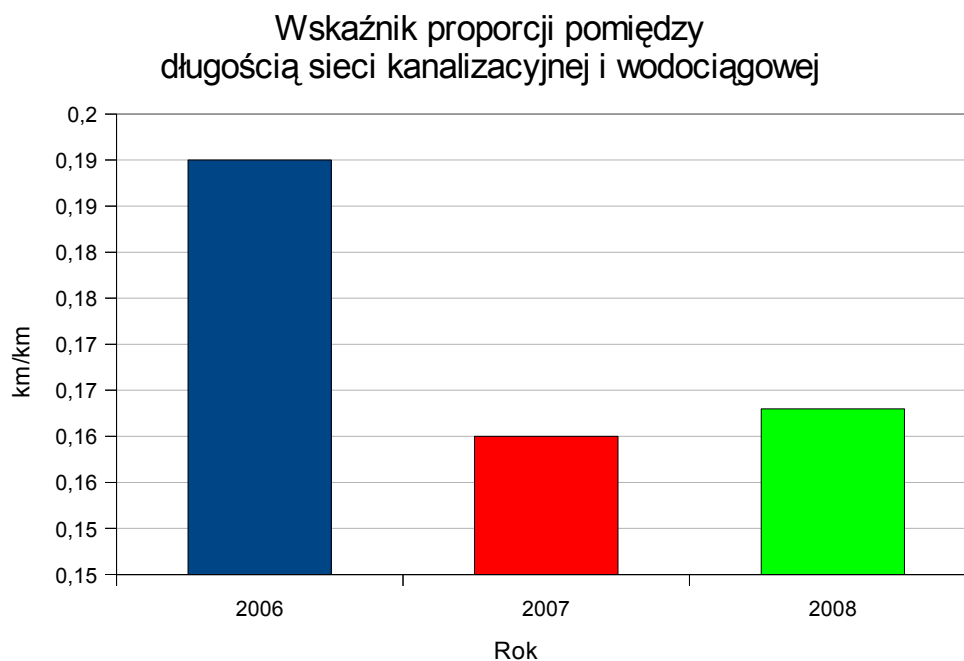
L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2006 r.	2007 r.	2008 r.
1.	Wskaźnik proporcji pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	km/km	0,19	0,16	0,163
2.	Długość sieci wodociągowej	km	682	759,96	804,313
3.	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	-	20,541	43,36
4.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	130,6	121,395	131,085
5.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	km	-	3,978	9,33
6.	Wskaźnik skanalizowania powiatu	km sieci/100km	18,8	17,5	18,87
7.	Ilość wybudowanych i zmodyfikowanych oczyszczalni ścieków	-	0	1	0
8.	Wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	-	76	76,7	78,4
9.	Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	-	b.d.	36 730	40 881
10.	Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków	m ³ /d	-	1 750	-
11.	Wskaźnik wytworzonych odpadów przemysłowych i komunalnych	Mg/km ² /rok	67,6	b.d.	b.d.
12.	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych	t/rok	13567,7	18 658,64	20 785,13
13.	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca w ciągu roku	kg	270	247	275
14.	% odpadów komunalnych składowanych	%	99,8	b.d.	b.d.

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2006 r.	2007 r.	2008 r.
15.	Ilość wytworzonych odpadów przemysłowych	t/rok	33378	b.d.	b.d.
16.	Wskaźnik wykorzystania odpadów przemysłowych	%	95	b.d.	b.d.
17.	Ilość unieszkodliwianych odpadów niebezpiecznych - przemysłowych - komunalnych	%	98,5	b.d.	b.d.
18.	Jakość powietrza	klasa	C	C	C
19.	Wskaźniki emisji gazów i pyłów do atmosfery ze źródeł szczególnie uciążliwych	Mg/rok	Pył - 47 SO ₂ - 153 NO _x - 69 CO - 79 CO ₂ - 37 930	Pył - 28 SO ₂ - 66 NO _x - 63 CO - 76 CO ₂ - 36 385	Pył - 29 SO ₂ - 65 NO _x - 65 CO - 77 CO ₂ - 40785
20.	Liczba instalacji działających o odnawialne źródła energii	szt	b.d.	b.d.	b.d.
21.	Ilość rolników korzystających z programów rolno-środowiskowych oraz wielkość wypłaconych im środków finansowych z tego tytułu	ilość	b.d.	b.d.	b.d.
22.	Jakość wód powierzchniowych	Narew Wkra Wisła	Narew Wkra-IV Wisła-V	Narew- IV Wkra- IV Wisła- V	Narew- IV Wkra- IV Wisła- V
23.	Pobór wody dla celów gospodarczych, produkcji i usług	tys.m ³	682	513	153
24.	Pojemność retencyjna nowo wybudowanych zbiorników	m ³	0	0	0
25.	Ilość wybudowanych i zmodernizowanych budowli hydrotechnicznych	sztuk	0	b.d.	b.d.
26.	Wskaźnik lesistości	%	25,9	25,99	26,07
27.	Powierzchnia nowo zalesionych gruntów	ha	15,2	12,5	7,4
28.	Długość zmodernizowanych wałów	km	5,25	40,5	40,5

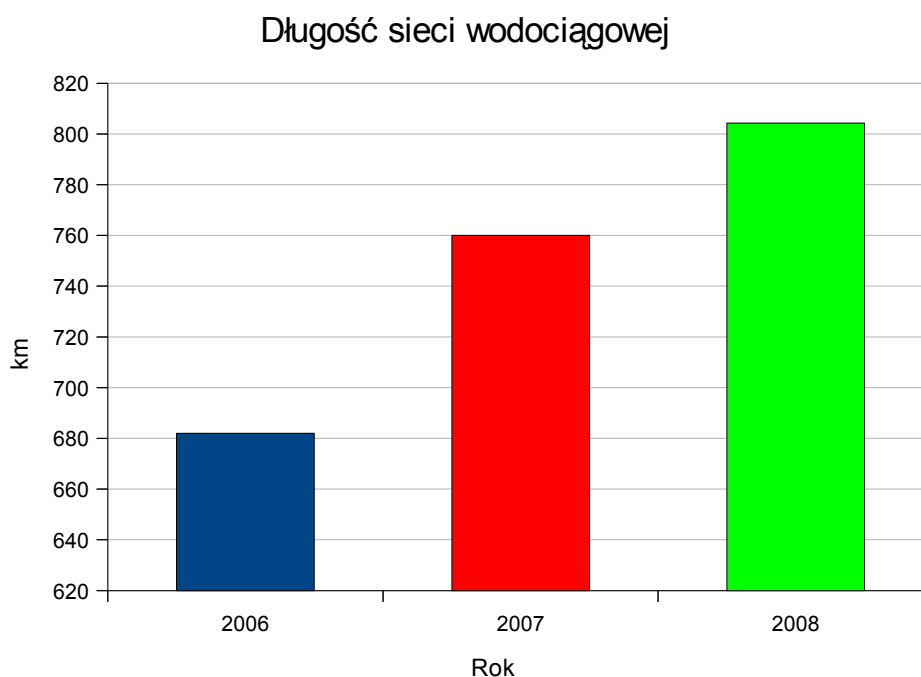
L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2006 r.	2007 r.	2008 r.
	przeciwpowodziowych				
29.	Częstotliwość występowania poważnej awarii lub klęski żywiołowej	awaria/rok/100km ²	brak	Brak	0,14 (1 awaria) <small>(05.06.2004 w Zakładzie STEINBACHER IZOTERM Sp. z o.o.</small>
30.	Awarie przemysłowe, klęski żywiołowe	ilość	brak	Brak	brak
31.	Zakłady stanowiące potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	szt	2	5	5
32.	Wysokość nakładów z budżetu powiatu na edukację ekologiczną	zł	3,1	b.d.	b.d.
33.	Powierzchnia obszarów Natura 2000	ha	18 307,9	18 331,898	18 447,398
34.	Powierzchnia konserwatorskiej ochrony przyrody	ha	61	61	61
35.	Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków mieszkalnych i niemieskalnych	szt	4 631	4 792	4 932
36.	Odbiorcy gazu	Gospodarstw domowych	6 295	6 460	6 702
37.	Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	17 255	17 241	17 979
38.	Długość czynnej sieci gazowej w powiecie nowodworskim	m	229 540	231 216	235 667
39.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Nowy Dwór Mazowiecki	m	28 819	29 133	29 264
40.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Czosnów	m	80 300	81 824	84 944
41.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Nasielsk	m	80 236	80 142	81 342
42.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Pomiechówek	m	40 185	40 117	40 117
43.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Zakroczym	m	0	0	0
44.	Długość czynnej sieci gazowej – gmina Leoncin	m	0	0	0

3.2. Wykresy charakteryzujące tendencję zmian stanu środowiska na terenie powiatu nowodworskiego- podsumowanie.

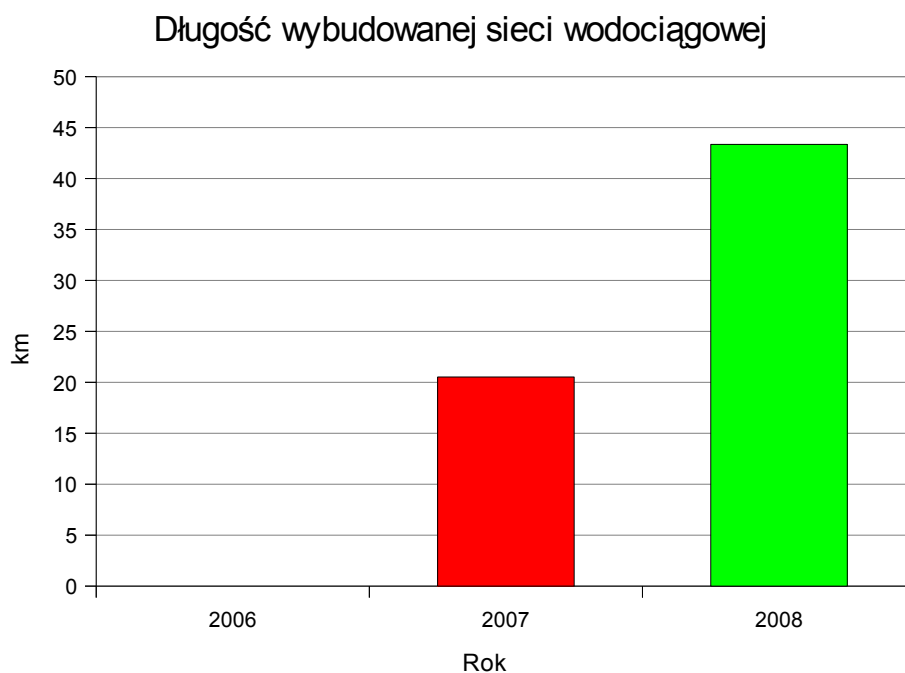
3.2.1. Wskaźnik proporcji pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

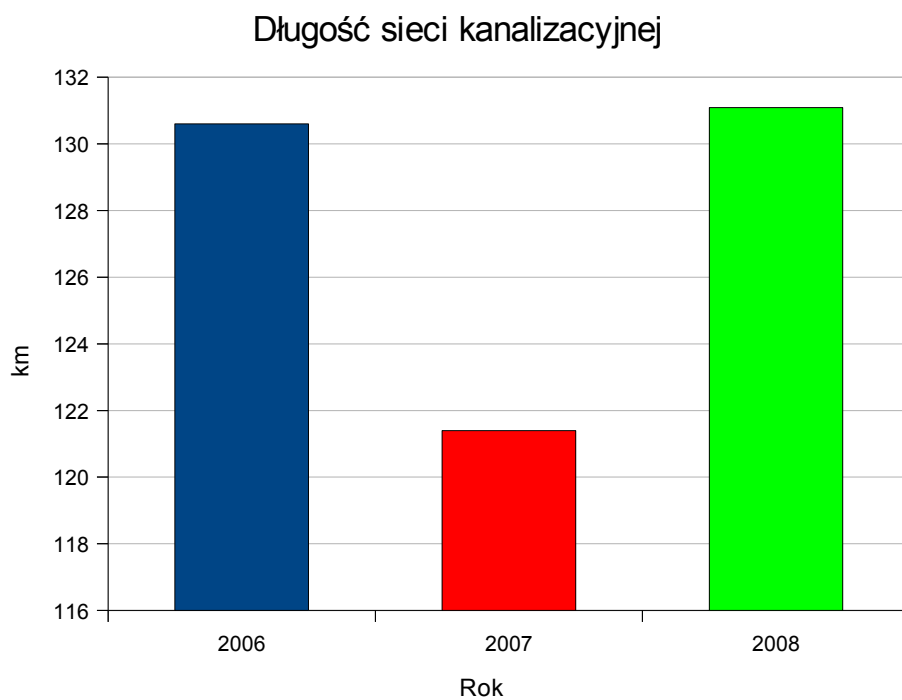
3.2.2. Długość sieci wodociągowej

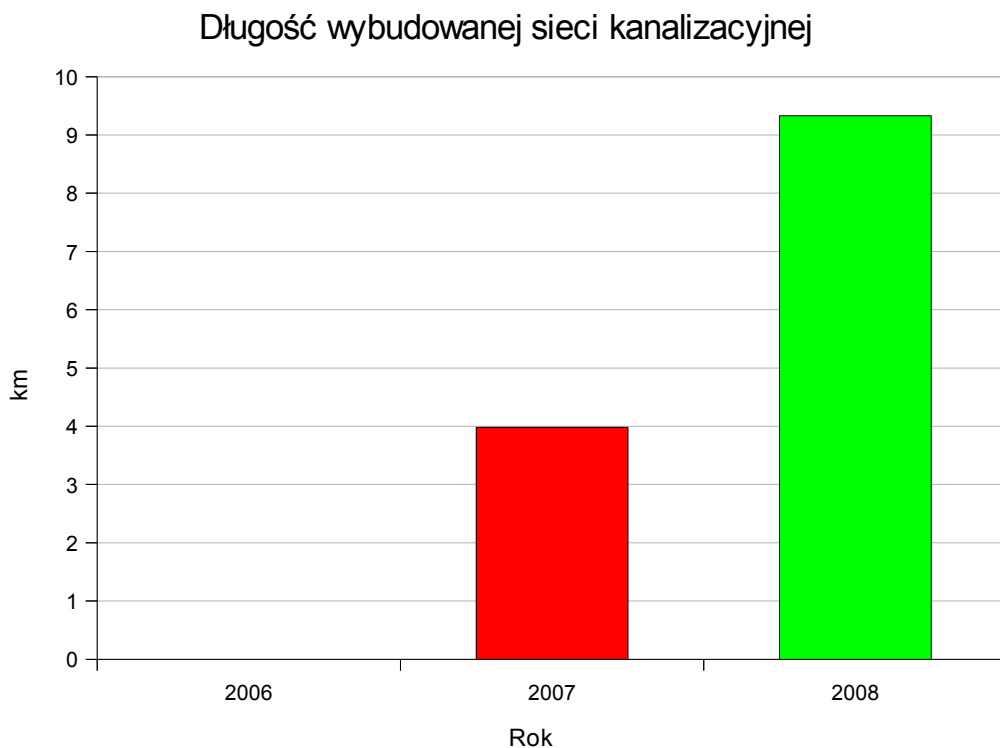
3.2.3. Długość wybudowanej sieci wodociągowej

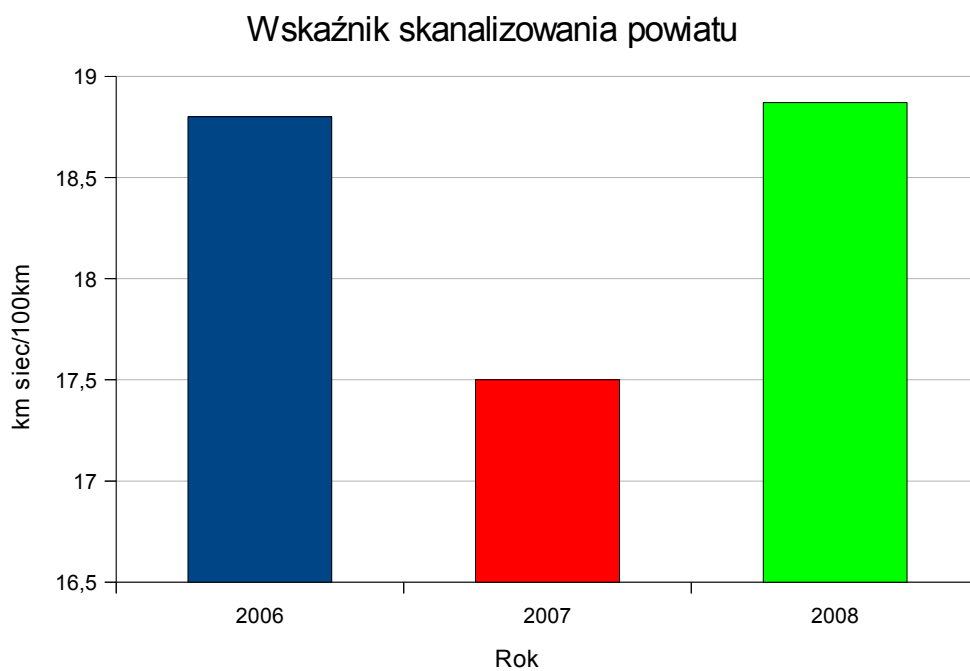
3.2.4. Długość sieci kanalizacyjnej

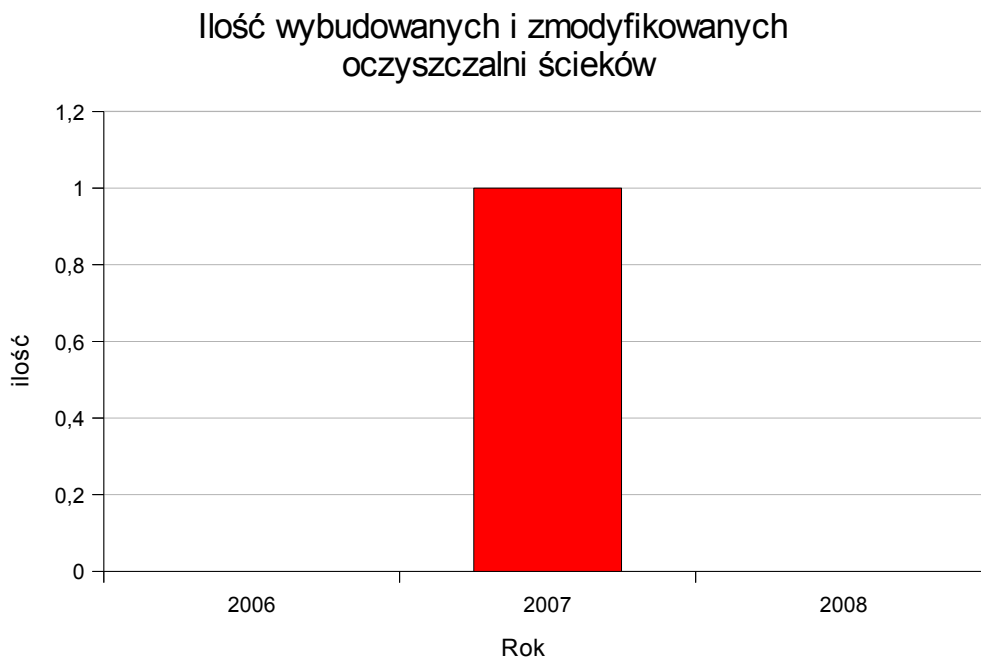
3.2.5. Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

3.2.6. Wskaźnik skanalizowania powiatu

3.2.7. Ilość wybudowanych i zmodyfikowanych oczyszczalni ścieków

3.2.8. Wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej

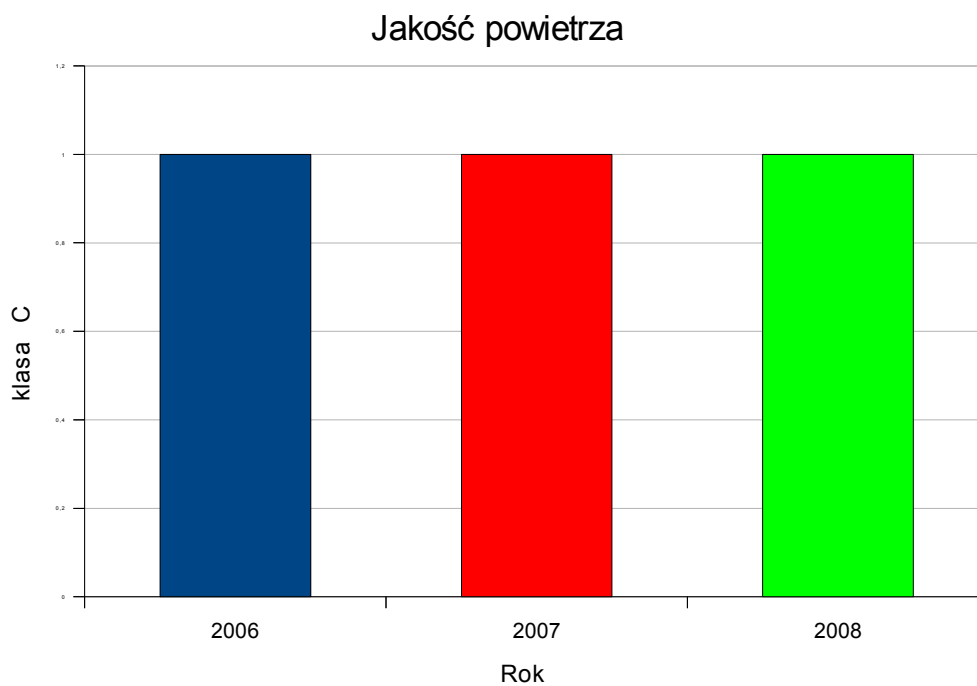
3.2.9. Wskaźnik liczby mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków

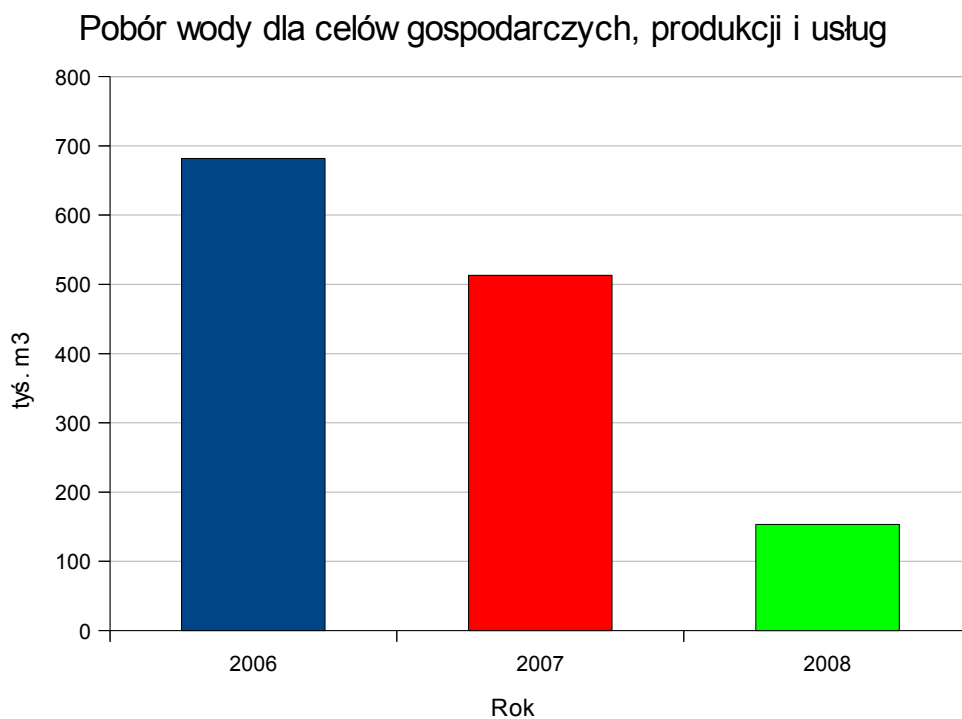
3.2.10. Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków

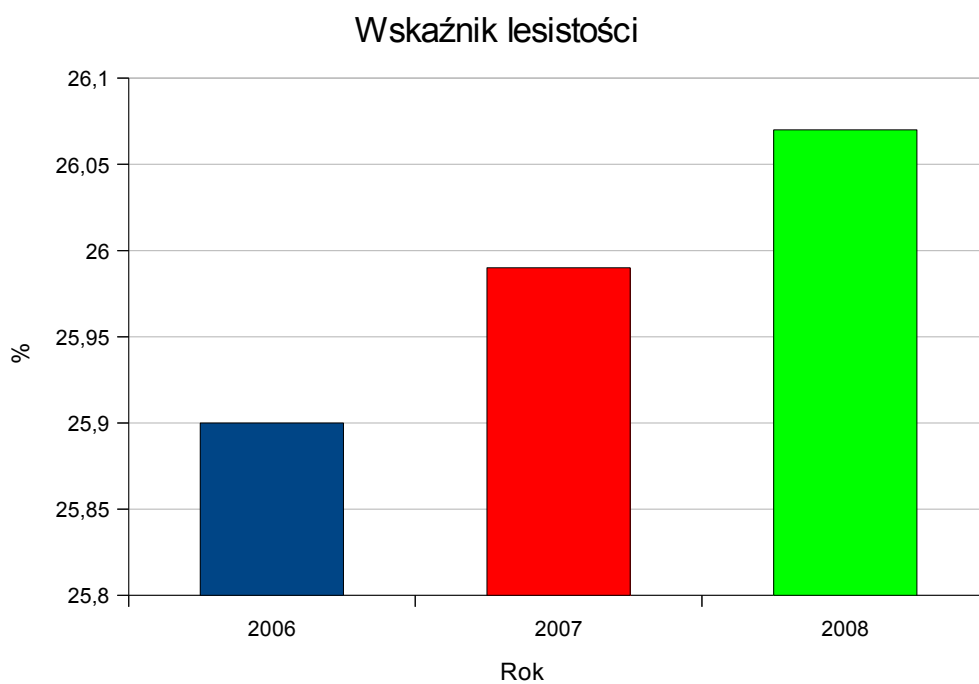
3.2.11. Przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków

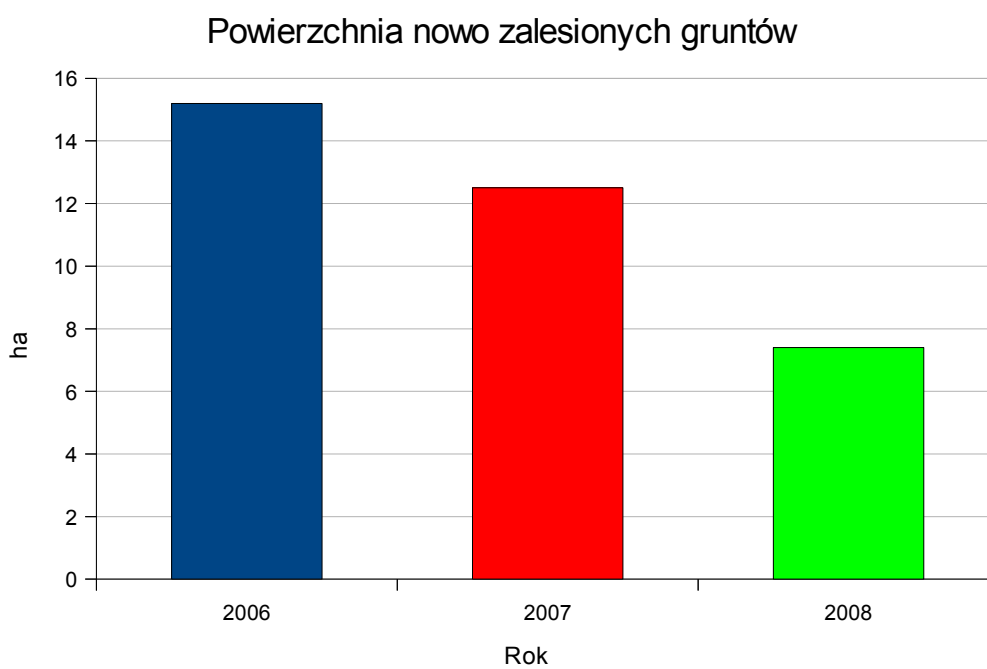
3.2.12. Pobór wody dla celów gospodarczych, produkcji i usług

3.2.13. Wskaźnik lesistości

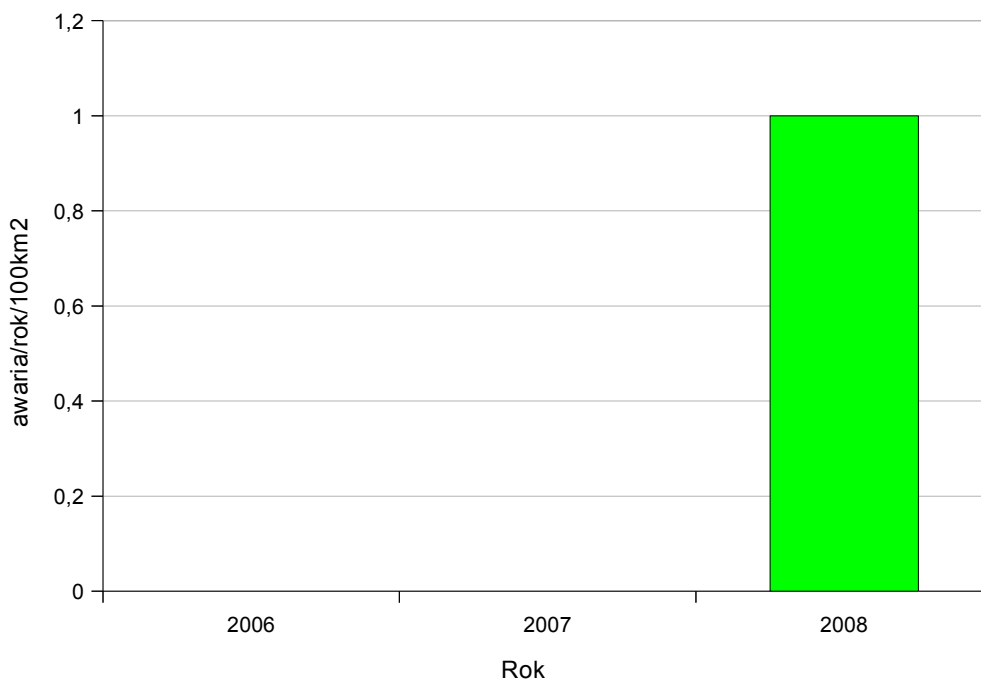

3.2.14. Powierzchnia nowo zalesionych gruntów

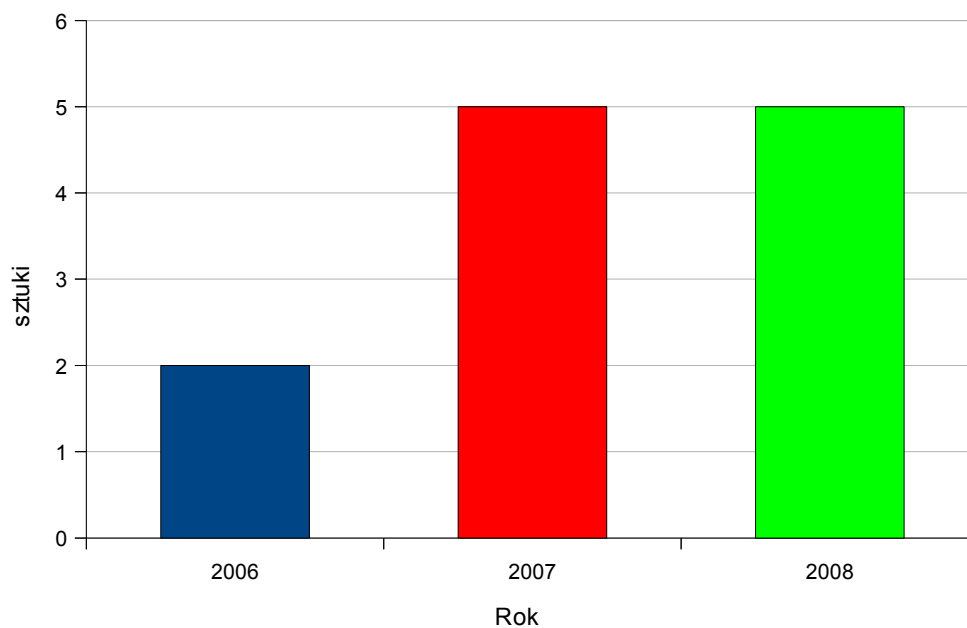
3.2.15. Częstotliwość występowania poważnej awarii lub klęski żywiołowej

Częstotliwość występowania poważnej awarii lub klęski żywiołowej

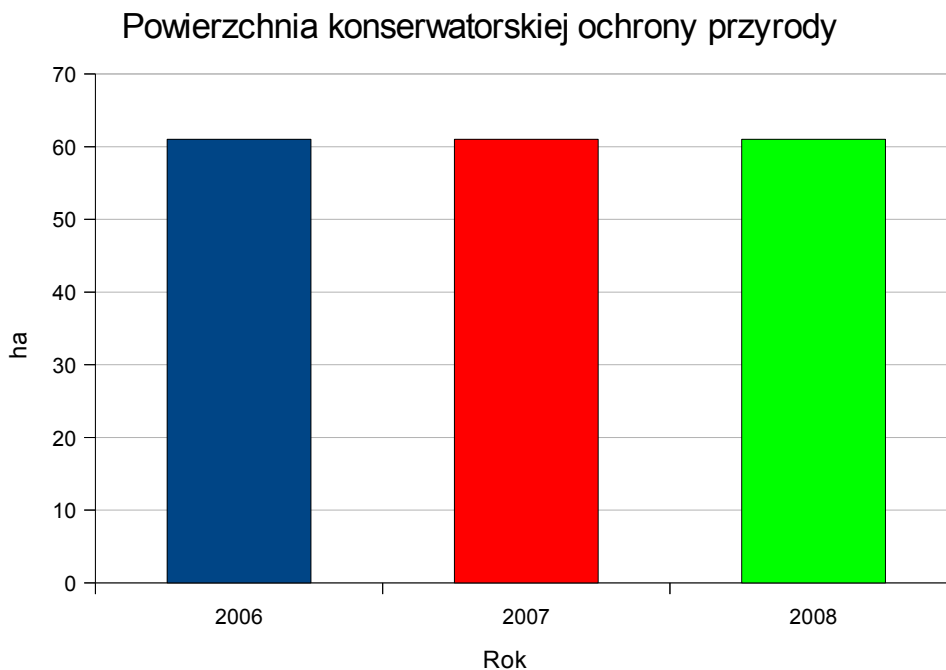

3.2.16. Zakłady stanowiące potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

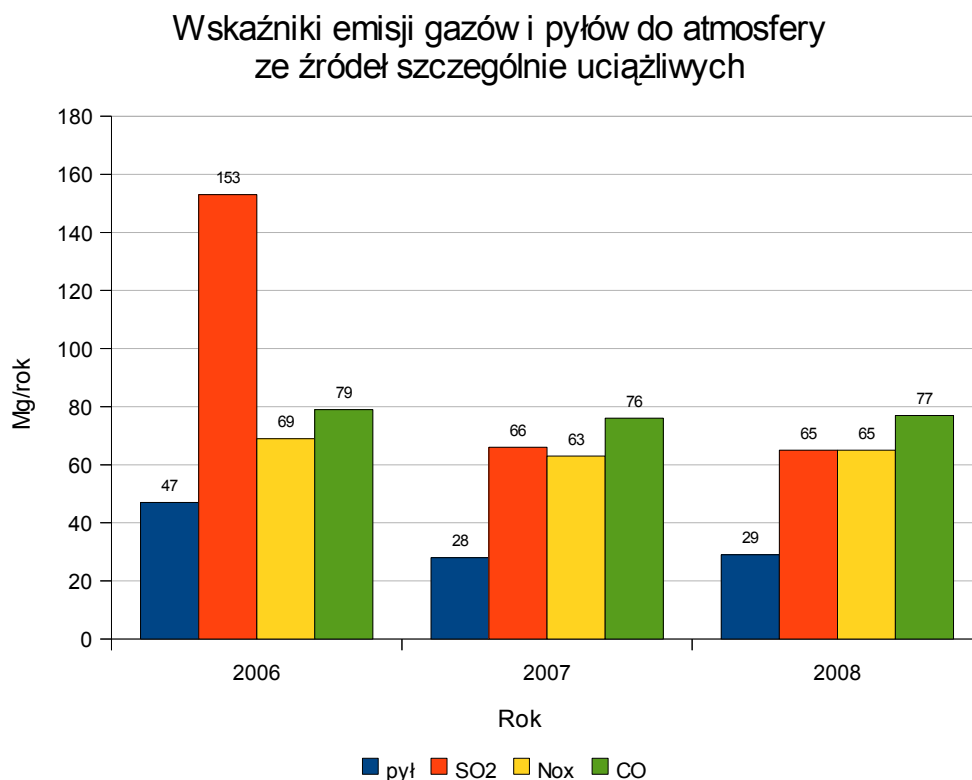
Zakłady stanowiące potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

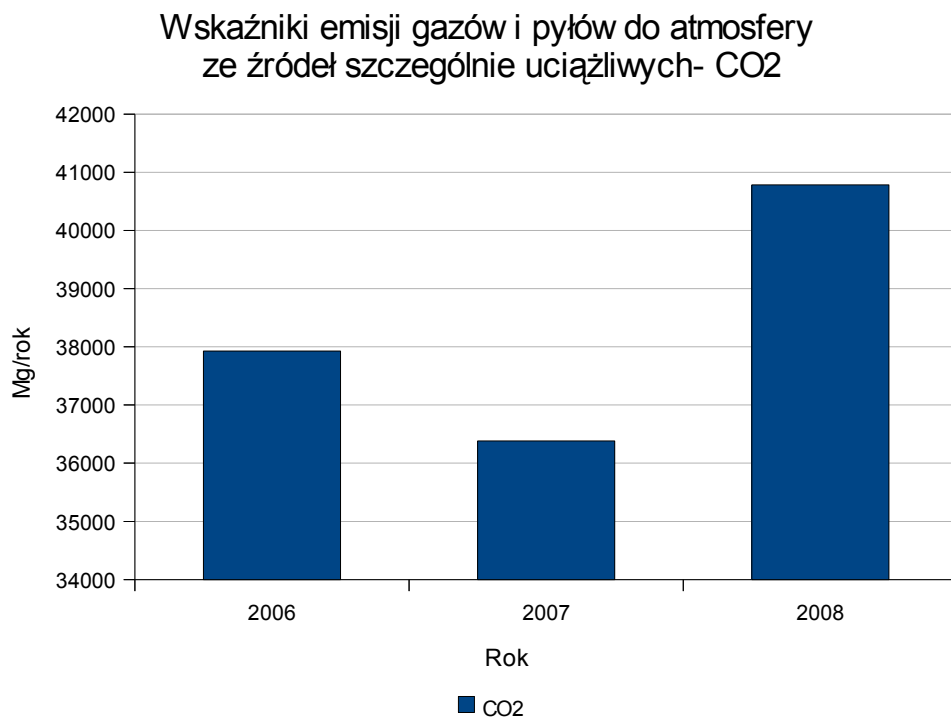
3.2.17. Powierzchnia konserwatorskiej ochrony przyrody

3.2.18. Wskaźniki emisji gazów i pyłów do atmosfery ze źródeł szczególnie uciążliwych (pył, SO₂, NO_x, CO)

3.2.19. Wskaźniki emisji gazów i pyłów do atmosfery ze źródeł szczególnie uciążliwych- CO₂

4. Podsumowanie

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu nowodworskiego” oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu nowodworskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 roku” jest sporządzony po raz pierwszy i obejmuje lata 2007-2008. Ponieważ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 25, poz.150) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy Raportu, przyjęto zatem za główny cel niniejszego opracowania analizę realizacji przyjętych priorytetów i zadań do realizacji z zakresu poprawy stanu środowiska na terenie powiatu nowodworskiego oraz tendencję zmian jakie zachodzą na terenie powiatu na podstawie wskaźników.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów i zadań ekologicznych, określonych w „Programie Ochrony Środowiska”, nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji „Programu”. Raport ten przedstawia dotychczas podjęte działania powiatu nowodworskiego. Tak więc miarodajna ocena efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego” będzie możliwa dopiero w kolejnych edycjach Raportu.

Raport opiera się o dane powszechnie dostępne, publikowane przez urząd statystyczny oraz dane uzyskane z instytucji zobowiązanych do udostępniania informacji o środowisku.

Z tego też względu część przyjętych mierników realizacji celów ekologicznych będzie musiała ulec weryfikacji lub likwidacji w kolejnej aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego”.

Z analizy struktury wydatków na ochronę środowiska w powiecie nowodworskim wynika, że cele ekologiczne przyjęte w „Programie” zostały określone prawidłowo, jednak w wielu przypadkach nastąpiło przesunięcie założonych w „Programie” terminów realizacji celów i działań lub zadania nie zostały zrealizowane. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki własne, mogące stanowić wkład własny w pozyskiwanych środkach finansowych z Unii Europejskiej, także zbyt długie procedury przetargowe, jak również brak planów i projektów branżowych.

Ujęte w tabelach 1-6 najważniejsze zadania, w łącznej ilości dziewięćdziesięciu trzech zadań ujętych w sześciu działaniach głównych, pozwalają ocenić, w jakim wymiarze w stosunku do zakładanych planów zostały zrealizowane zamierzenia.

Generalnie należy stwierdzić, że w latach 2007-2008 na terenie Powiatu wykonano liczne inwestycje ekologiczne, jak również inne, w których element ekologiczny stanowił znaczny udział (np. modernizacja dróg). Należy docenić zaangażowanie zarówno organów administracji rządowej, samorządowej, jak też podmiotów eksploatujących instalacje i urządzenia związane z ochroną środowiska.

Charakterystykę zmian w poszczególnych sektorach przedstawiono poniżej:

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Na terenie powiatu wzrosła długość sieci kanalizacyjnej. Zmniejszył się również stosunek długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W 2008 roku wzrósł wskaźnik skanalizowania powiatu. Zgodnie z oczekiwaniami wzrosła ilość wydatków na gospodarkę ściekową - w 2007 roku zmodernizowano jedną oczyszczalnię ścieków. Wzrosła również liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków. Na stałym poziomie utrzymała się przepustowość przekazanych do eksploatacji oczyszczalni ścieków. W związku ze zmniejszającym się poborem wód maleje również ilość ścieków.

GOSPODARKA WODNA

Zgodnie z oczekiwaniami wzrosła długość sieci wodociągowej na terenie powiatu oraz ilość korzystającej z niej ludności. Z roku na rok w coraz szybszym tempie przybywa długość sieci wodociągowej. Również z roku na rok zmniejsza się pobór wód dla leśnictwa, gospodarczych, produkcji i usług. Na stałym poziomie utrzymała się powierzchnia konserwatorskiej ochrony przyrody.

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Jakość wód powierzchniowych: rzeki Narew, Wisła oraz Wkra utrzymuje się na stałym poziomie.

OCHRONA PRZYRODY

Na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007, 2008 utrzymuje się tendencja rosnąca wskaźnika lesistości, jednak nieoczekiwanie maleje powierzchnia nowo zelesianych gruntów.

OCHRONA GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI

W Programie ochrony środowiska nie określono wskaźnika tendencji zmian zanieczyszczeń gleb na terenie powiatu nowodworskiego, ponieważ nie są prowadzone takie badania co uniemożliwia ustalenie rzeczywistej tendencji zmian.

ZMNIJSZENIE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Analizując wskaźniki dotyczące stanu jakości powietrza można ogólnie stwierdzić, iż w latach 2007 oraz 2008 w porównaniu do roku 2006 nastąpił poza dwutlenkiem węgla spadek emisji szczególnie uciążliwych pyłów do atmosfery. W 2007 i 2008 roku wskaźniki dotyczące pyłu, NO_x , SO_2 oraz CO utrzymują się na stałym poziomie lub z niewielkimi odchyleniami. W zaskakującym tempie zmalała emisja SO_2 na przełomie lat 2006, 2007.

Niezadawalająca jest natomiast tendencja wzrostu emisji do atmosfery CO_2 , który z roku na rok utrzymuje trend rosnący.

POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO

W programie nie wyznaczono wskaźnika określającego liczbę mieszkańców narażonych na hałas.

POWAŻNE AWARIE

Nieoczekiwanie w 2008 roku wzrosła ilość poważnych awarii, jednak można uznać, iż była to sytuacja incydentalna ponieważ w 2008 roku odnotowano jedną awarię (05.06.2004 w Zakładzie STEINBACHER IZOTERM Sp. z o.o.) i mógł na nią mieć wpływ wzrost ilości zakładów stanowiących potencjalne zagrożenie na terenie powiatu nowodworskiego.

W oparciu o dokonaną analizę zgromadzonych informacji można wysunąć następujące:

1. Największy postęp można zaobserwować w przypadku realizacji projektu w zakresie:
 - gospodarki wodnej (budowa sieci wodociągowych)
 - gospodarki ściekowej (budowa sieci kanalizacji sanitarnych),
 - likwidacji niskiej emisji (termomodernizacja obiektów),
 - budowy i modernizacji dróg.
2. Zbyt mały nacisk został położony na działania związane z ochrony przyrody i krajobrazu.
3. Zbyt wolno postępuje działania związane z ochroną powierzchni ziemi.
4. Monitoring prowadzony przez WIOŚ należy utrzymać na dotychczasowym poziomie albo nawet dążyć do poszerzenia jego zakresu.
5. Proponuje się samorządom bardziej zdecydowane starania o pozyskanie dodatkowych środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej dla realizacji projektów związanych z ochroną środowiska, jako że zapotrzebowanie znacznie przewyższa możliwości finansowania przedsięwzięć własnymi środkami.
6. Nasilić starania na pozyskanie większych niż dotychczas nakładu na realizację zadań z zakresu zagadnień przeciwpowodziowych.
7. Wyselekcjonować gminy najmniej zaangażowane w zakresie realizacji projektu ekologicznych i zachęcić je do większej aktywności.

5. Spis tabel

Tabela 1: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona powietrza atmosferycznego.....	7
Tabela 2: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona środowiska przed hałasem.....	11
Tabela 3: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona wód i gospodarka ściekowa.....	13
Tabela 4: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona przeciwpowodziowa.....	17
Tabela 5: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona przyrody i krajobrazu.....	20
Tabela 6: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Ochrona powierzchni ziemi.....	23
Tabela 7: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Przeciwdziałanie poważnym awarią.....	25
Tabela 8: Zrealizowane zadania na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2007-2008. Edukacja ekologiczna.....	28
Tabela 9: Dane o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie poszczególnych gmin powiatu nowodworskiego w roku 2007.....	32
Tabela 10: Dane o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie poszczególnych gmin powiatu nowodworskiego w roku 2008.....	33
Tabela 11: Mierniki oceny wdrażania Programu ochrony środowiska oraz ich wartości w latach 2006, 2007, 2008.....	34

Streszczenie

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Powiecie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na stopniu Powiatu należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminny i podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd powiatowy determinuje możliwości jego bezpośredniej ochrony.

W raportowanym okresie realizowane były w głównej mierze projekty związane z gospodarką wodno – ściekową (rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej) oraz ochroną powietrza atmosferycznego oraz ochroną środowiska przed hałasem. Realizowano również zadania z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, ochrony powierzchni ziemi, ochrony przeciwpowodziowej, a także edukacji ekologicznej i przeciwdziałania poważnym awariom.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu nowodworskiego.

Do najważniejszych zadań można zaliczyć:

- Termomodernizację obiektów Powiatu w celu zmniejszenia zużycia energii oraz zmniejszenia emisji;
- Budowę oraz przebudowę dróg powiatowych, gminnych mających na celu poprawę stanu technicznego dróg w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji do powietrza oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu;
- Dopuszczenie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu oraz środowisku;
- Budowę oraz modernizację sieci wodociągowych;
- Budowę oraz modernizację sieci kanalizacyjnej;
- Modernizację i konserwację wałów oraz urządzeń wodnych;
- Edukację ekologiczną.

Znacząca część zadań zapisanych w programie uległa zdezaktualizowaniu. Część przedsięwzięć zaproponowanych w Programie nie została zrealizowana w podanych latach. Główną przyczyną zaniechania realizacji zadań jest czynnik ekonomiczny, ponieważ wiele działań sformułowanych w Programie Ochrony Środowiska wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego też niezbędne jest pozyskiwanie na nie środków pozabudżetowych. W tym przypadku ważną sprawą jest określenie

priorytetów dla poszczególnych tematów zadań i określenie konieczności ich wykonania w określonym czasie.

W dalszym ciągu niezbędne jest kontynuowanie działań, które poprawią stan środowiska oraz podniosą atrakcyjność powiatu:

- realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 roku"
- propagowanie wprowadzania elementów wzbogacających strukturę krajobrazu,
- szerzenie edukacji ekologicznej,
- przeciwdziałanie występowaniu poważnym awariom,
- ochrona przeciwpowodziowa,
- kontynuowanie działań mających na celu ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- kontynuowanie rozbudowy sieci kanalizacyjnej także o nowe przyłącza zastępujące zbiorniki bezodpływowe,
- kontynuowanie budowy i modernizacji sieci wodociągowej,
- Kontynuowanie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej.

Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi także przez świadomość ekologiczną mieszkańców powiatu, dlatego należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.